

TOVERI (THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish Daily in the West. Published Daily, except Sunday, at Astoria, Oregon, by the Western Workers Publishing Society.

Office Seventh and Commercial St. Opposite Post Office.

Post Office Address: TOVERI, Box 99, Astoria, Ore.

EDITORIAL STAFF
Elio Sulkanen, Managing Editor, Sulo Svänen, Alex Sevo, A. N. Koskela, K. E. Heikkinen

Phone: Office 365, Editorial Dep't 832

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

Se "sosialismin epäonistuminen" North Dakotassa

Pitkin talvea ja eritoten viime aikoina on tämän maan kapitalistisissa lehdistössä vilpitysti propagandaa esittänyt osastoikolla sellaisia kuin esimerkiksi "Sosialismin vararikko", "North Dakotan sosialististen kokeilujen luhistuminen", "Mihin sosialismi johtaa — Venäjä ja N. Dakota" j.n.e. Näissä uutisissa ja toimituskirjotuksissa on mukamas sitte perinjuuri todistettu "europalaisen sosialismin" mahdollisuuden Amerikassa — ja todisteina käytetty vitsien sekä yleisiä että yksityisiä laatuja olevien puhtaasti kapitalististen liikeriitysten masentavan huonoa tilannetta North Dakotassa. Sanomattakin on selvää, ettei näillä nonpartisanien hommilla ole mitään tekemistä sosialismin kanssa — muutoin kuin ehkä vastustajina — mutta siltikin lienee paikallaan hieman katsoa, mitä North Dakotassa on tapahtunut ja tapahtuu.

Vuoden 1918 vaalessa saavutti non-partisan liitto miltei ehdottoman voiton mainitussa valtiossa ja vuoden 1919 lainlaajituksen kokouksissa alettiin laatia liiton reformi-ohjelman mukaisia lakeja, joiden tarkoituksena oli aloittaa erikoisia liikeriityksiä valtion nimiin. Muutamia näistä jo alkujaan olivat tarkotettu kilpailemaan kapitalististen liikeriitysten kanssa, niinkuin esimerkiksi jauhomyllä ja vilja-elevalaattori, jota vastaan valtion pankki ei alkujaan tarkotettu muuksi kuin paikkaksi, josta maanviljelijät voivat saada lyhytaikaisia lainoja helpommasti ja halvemmalla korolla kuin tavallista pankista. Tämä pankki se nyt on se "sosialismi", joka on tehnyt vararikon.

Vuoden 1919 lainlaajitusta määrää kaikki yleiset varat säilyttäväksi valtion pankissa ja myöskin myytyäkin 17,000,000 dollarin arvosta bondejia muiden suunniteltujen liikeriitysten kustannuksiin. Mutta oikeusjutilla saatiin estetyksi bondien myynti, kunnes viime kesänä Yhdysvaltain ylioikeus antoi päätöksen, jossa bondien ja niiden myynnin perustuslakien mukaisuus tahtiin. Tällä välin oli kuitenkin valtion pankki siihen talletetuista valtion, kuntien ja kaupunkien varoista lainannut välikäisesti erinäisiä valtion nimissä alettuihin liikeriityksiin vähän yli miljoonan dollarin, jotta jautomyllin ja vilja-elevalaattorin rakennustyöt oli saatu alulle. Myöskin oli osa näistä rahoista käytetty n.k. kotieurokennusrastoon. Sen tarkotuksena oli rakentaa vähävaraisille koteja, joita nämä sitten maksivat vähitellen valtiolle jo asuessaan niissä. (Tämä oli pääasiallisimpana nauhana, millä työväestön äänet tahtiin nonpartisanien liitolle — ja koska nonpartisanien vastustajatkin ovat ottaneet vaalisuhteen tämän, niin kuin muutkin nonpartisanien ohjelman pykälät, niin kyllä tuossa valtiossa nyt varmaan "pidetään työmiehen puolta".)

Valtion pankissa oli viime vuonna yleisiä varoja neljästätoista kahteenkymmeneen kahteen miljoonaa dollaria. Osan näistä varoista oli pankki vuoroastan sijoittanut yksityispankkeihin, joita on noin 900 ympäri valtiota. Sitäpaitsi oli yksityispankeille annettu lainoja. Varastohuoneisiin säilytettyä viljaa vastaan oli pankki lainannut maanviljelijöille noin 70 miljoonaa dollaria.

Laki, jolla pankki perustettiin, määräsi sen tekemään määrättyinä aikoina raportin tilastaan n. s. teollisuuskomissionille, sekä tarkastettavaksi aivan samoin kuin muutkin pankit. Näin telttiinkin, luonnollisesti. Mutta nonpartisanien vastustajat, joiden etunäissä ovat olleet yksityispankit valtiossa ja muualla, rupesivat tekemään viittailuja, että kaikki asiat eivät ole niinkuin niiden pitäisi olla, vaan käytetään pankin varoja väärin, m. m. yksityisten nonpartisanien liikeriityksiin. He huomauttivat, että koska se valtion pankin tarkastajia että kaikki muut pankkia kontrolloivat viranomaiset ovat nonpartisanijaisia, niin ei "kansa" koskaan tule saamaan oikeita tietoja pankin asemasta. Ja sitten vielä sattui, että valtion tilientarkastaja, joka oli valittu nonpartisanina virkaansa, lupoupi näistä ja asetti vastustajien palvelukseen. Vaadittiin että tämän tilientarkastajan on saatava tarkastaa valtion pankki. Ja eräänä päivänä saapukin tämä avustajajoukko kera pankkiin ja vaati nähdäkseen kirjat ja rahat. Tästä kieltäydittiin jyrkästi, joista luonnollisesti vastustajat saivat uutta vettä myllynsä. Tässä kiellossa tekemänsä tyhmyyden saivatkin nonpartisanit siten maksaa viime syksyn vaalessa, joissa he menettivät lainlaajituskunnan alahuoneen ja useita valtion virkoja. Sitäpaitsi vielä hyväksyttiin äänestyksessä laki, joka määrää, että kuntien, kaupunkien ja kouluiprien rahavaroja ei ole pakko tallettaa valtion pankissa.

Ja heti alkoivatkin ne kunnat ja kaupungit, jotka eivät olleet nonpartisanien hallittavia, vaatia pankilta varoja. Pankki vastasi tähän vaatimalla yksityispankeille niihin talletettuihin yleisiin varoihin ja myöskin niille antamia lainoja. Seurauksena tästä on, että tähän mennessä on yksityispankeja joutunut vararikkoon yli neljäkymmentä. Valtion alkamat liikeriityssuunnitelmat on täytnyt keskeyttää, puolet valtiossa olevista yksityispankeista ovat vararikon partaalla ja koko valtion liike-elämä olemattomissa.

Mutta samalla on nonpartisanien vastustajille tullut katumus. He ovat koettaneet alkaa hieroa sovintoa. Niinpä lupasivat tuonnottain yksityispankkiirit avustaa valtiota myymään bondejia. Pidetyissä neuvotteluissa asetti kuitenkin Wall-kundin rahamiehet ehdoksi "sosialististen seikkailujen" lopettamisen, johon nonpartisanit eivät suostuneet — eivätkä edes heidän vastustajiansakaan, sillä heillä oli

vaalisyöttinä viime vaalessa non-partisanien ohjelma pienillä muutoksilla, kuten jo mainittiin. Tähän new-yorkilaisten rahamiesten uhkavaatimukseen vastasi valtion pankki taas julistuksella, että se tulee perustamaan haarakpankin jokaiselle vähänkään suuremmalle paikkakunnalle valtiossa kilpailemaan yksityispankkien kanssa. Vielä se ei ole ehtinyt tätä uhkusta täyttää, mutta varmana pidetään, että jos se näin tekee, niin kohtaa vararikon tehden yksityispankkien lukumäärä pian uuseihin satoihin.

Lyhyesti kerrottuna on asioiden kulku North Dakotassa ollut tällainen. Ja tällä tavalla voi käydä millle valtiolle tahansa samoissa olosuhteissa samoista syistä. Sillä päätökjinä koko jupakkaan on ollut luoton kiellon — sangen kapitalistinen ase, jolla aina tuhotaan ne, jotka asettuvat rahakapitalistien määrättyihin vaatimuksiin.

North Dakotan valtio aikoo ruveta valtioon kilpailemaan sekä rahakapitalisteja että viljelijäintellejoita vastaan. Mutta kapitalistit ovat katteellisia ja pitävät visusti kiinni "oikeuksistaan". Yksi heidän pääasiallisimpia "oikeuksiaan" on työläisten riihtäminen, ja jos joku valtio alkaa heidän kilpailukseen tällä alalla, niin viisi siitä, miten sen ja sen asukasten käy. Kilpailija on murskattava. — G.

UUSIA KIRISTYSLAKEJA PUUHATAAN

Sodan jälkeisenä aikakautena on työantajilla, oikeuslaitoksilla ja lainlaajitajunnalla ollut erikoisen silmiinpistävä halu rakentaa esteitä työläisten liikkeisiin oikeudelle taloudellisella alalla. Oikeuslaitokset ovat lakkosteluissa mitkinne summassa estetuomiaita, sakkoja ja vankeutta työläisille ja valtiovallan edustajat ovat niitä määränneet mitä häikäilemättömmiin täytäntöönpanneet.

Toisaalta on työantajilla ollut oikeus mielin määrin huse-ralkoineen työläisiä vastaan "lain ja oikeuden" auliin suojelukseen alaisuudessa, kun taasen toisaalta taistelevat pakotetuilla työläisillä on kielletty kaikki näennäisesti ihmisoikeudetkin, puhumattakaan kansalais- ja siviilioikeuksista.

Kaikesta tästä huolimatta on työläisten alemmaksi painettu elintaso pakkonut työläiset kaikkialla maan kulkemalla liikkeelle. Itsesäilytyksensä noudattamaan ne yhä sanomassa parvissa ovat alkaneet työantajille vaatimuslaajituksiaan esittää. Työantajat puolestaan ovat kuitenkin tämän taistelun harkitseen ja tiivistä suljetuin rivein esille loihitteneenkin työläiset kunnollaan ovat ennattaneet järjestä sellaisia järjestöihin, joilla todellista päämääränä on työläisten voittoisaan taisteluun vieminen. Valta-asemaansa hyväkseen käyttäen ne koettavat rientää otettua työläisistä saamaan ja siksi ne puolustusvälineensä ovat komentaneet kiikheäksi toimintaan sulkujen, totokitten ja rintaväestusten rakentamiseksi nousevia työläisjoukkoja vastaan.

Lainlaajitajunnat esittävät taas työantajien taistelussa työläisiä vastaan varsinkin huomaattavaa osaa. Tämän tuosta tehdään eri valtioitten, samaten kuin liittovaltioitten kongressissa mitä mielivaltaisimpia lakiesityksiä työläisiä vastaan ja hyväksytään suurella kiireellä ennenkuin työ

läiset ennattavat edes saada selville mistä kulloinkin on kysymys. Tällaisia työantajaluokan rintaväestöjä on West Virginiassa kasakalaki, jota on koetettu salakuljuttaa sitten myöhemmin moneen muuhunkin valtion, Kansain lakkoutumisoikeutta kieltävä laki ja monet muut samanluontoiset tekeleet, joita moninaisuuksiensa tähden on vaikea luettelakin. Ja usia samansuuntaisia on yhä vaur tulossa!

Vuimeksi saapuneet tiedot kertovat, että Illinoisin valtion lainlaajitajunnassa, Springfieldissä on muuan senaattori tehnyt lakiesityksen "epäoikeutettua teollista sodankäyntiä vastaan". (Nimi kuuluu varsin juhlalliselta.) Tämä lakiesitys kieltää kaikenmuotoisen lakkovaihtoimisen ja sananmukaisesti kaiken työläisten taistelun työantajia vastaan. Lakiesitys on mitä hävyttömäin ja julkein yritys alistaa työläiset kokonaan työantajien armoille antamalla heille minkälaisista oikeutta puolustautumiseen.

Lakiesityksessä määritellään "teollinen sodankäynti" lakoksi tai suluksi. Toinen pykälä lakiesityksessä sanoo:

On laitonta kellekään henkilöle, liikkeelle, yhdistykselle tai korporaatiolle tahallisesti aiheuttaa, edistää tai panna toimeen mitään sellaista epäoikeutettua odankäyntiä tai yritystä tehdä sitä millään seuraavista toimenpiteistä: Houkuttelemalla ketään henkilöä ryhtymään tai jatkamaan äänestystä tai antaa mitään sitä koskevia määräyksiä. Maksamalla rahaa tai hankkimalla minkälaisista aineilista apua tai sopimalla tällaisesta avunannosta kellekään henkilöle sillä ehdolla että sellainen henkilö ryhtyy tai jatkaa sitä. Asettamalla vartioita tai patruuja, jakkamalla tai paljastamalla lipputa, ilmoituksia ja lentolehtiä tai tekemällä mitään tarkotuksella houkuttella ketään henkilöä, liikettä tai korporatiosia lopettamaan tai kieltäytymään astumasta työhön tai liikesuhteisiin henkilöön, liikkeen tai korporation kanssa, jota vastaan sanottu sodankäynti on tähdätty.

Mutta työantajat eivät ole tyytyväisiä ainoastaan siihen, että ne teettävät lainlaajitajunnalla uusia kiristyslakeja työläisten kurissapitämiseksi, vaan samaan aikaan ne kohdistavat kaikkia voimansa siihen, että saavat riistetyksi työläisiltä ne lainlaajitajunnat säädökset, joita "sopusoinnun" valheverhon nimessä oli työläisille myönnettävä tarkotuksella saada ne siten sokeasti puskemaan kapitalistien puolesta teollisuuslaitoksissa. Niinpä saapuu tieto New Yorkin valtiosta, että siellä puuhataan työväen teollisuusvakuutuksen, nais- ja lapsityötä rajoittavien säädösten kumoamista j. n. e. ja yhä uusia edesottamisia on tältä taholta odotettavissa.

GOMPERS TORALLEE DETROITILAISTEN KANSSA

Sen johdosta, että Detroitin Federation of Labor maalisk. 9 p. pitämässään kokouksessa päätti lähettää edustajan Moskovaan toukok. 1 p. pidettävään Kolmannen Kansainvälisten taloudellisten järjestöjen konferenssiin, on Detroit Federation of Labor, joka virallisesti kuuluu A. F. of L:in, saanut itsällisen nuhdekirjelman pappi Gompersilta. Tässä kirjelmässä paheksutaan Detroitin ammatti-

järjestöjen keskusjärjestön suhteutusta Venäjän kysymyksen ja halua alkua yhteistoiminta Kolmannen Kansainvälisten taloudellisen järjestön kanssa.

Gompersin paimenaani näyttää kuitenkin kaikuvan kuroille korville ja hänen puuhansa on tuloksettomaksi ainakin tässä tapauksessa, sillä sen sijaan että Detroit Federation of Labor taipuisi itsensä pappi Gompersin auktoriteetin alle, se on nimittänyt kymmenhenkisen komitean laatimaan vastausta hänelle, jossa tullaan vaatimaan toisteita Gompersilta hänen kantansa johdosta ja sivistä mikä Detroit Federation of Labor ei saisi olla kosketuksessa Venäjän ja Kolmannen Kansainvälisten kanssa. Edelleen ilmoitetaan, että mitä enemmän Gompers tässä kysymyksessä pillastuu, sitä syvemmässä juopuudessa hänen ja Detroit Federation of Laborin välillä.

POLIISIPALVELUS KANSAINVÄLISITYY

Düsseldorfista, Saksasta, ilmoitetaan, että Ranskan hallituksen määräyksestä on Luxemburgin suuriruhtinaskuntaan lähetytty komennuskunta ranskalaisia sotilaita kukistamaan suuriruhtinaskunnassa vallitsevia työläisten lakkoja ja niistä jolittuneita mellakoita.

Samalla tavalla on työläisten palikkatäisteluä tuhoamaan käytetty ranskalaisia sotilaita pitkin matkaa Reinin alueella, puhumattakaan niistä armeijoista, joita kapitalistivaltiot ovat viimeisten valankunoussuonien kuluessa lähettäneet kukistamaan eri maitten tietoista vallankumousta, milloin näissä maissa porvaristo yksinään on ollut liiksi heikko puoliaan pitämään.

Yhä selvemmin yksityiskohtia myöten käy ilmi kapitalismin kansainvälisyys ja solidaarisuus teollisuus miljoonapäistä yhä laivottomammaksi käypää palkkatöytäisten armeijaa vastaan. Tämä ristijien kansainvälisyys jos mikään pakottaa työläiset raju-aikaid ja liittymään yhteen yhteiseksi sorrettujen luokkain taistelussa olemassaolostaan ja ihmisoikeuksistaan.

JUTUN JATKOA

Moses Hahl "historioitsijana"

"Henkensä hehku ja järkensä loiston" on Moses nyt taide ja lhan-evankelium-alalta sekä myöskin ni-chenläisen filosofian opetuksen alalta siirtänyt Amerikan historian tutkimukseen. "Kirjailija" tunnetaan loistavista saavutuksistaan taloustieteen alalla, jossa hän tuo esiin kaikenlaisia tulevaisuuden arvoja ja muita merkillysyyksiä, jotka vetävät vertoja niille oppineille, jotka sellittävät esim. auringonpilkulla ja työttömyydelä olevan joitakin hyvin läheisiä syyshuhteita. Jos tämä osottaa syy-vä oppineisuutta, niin epäilemättä Moskosen "tutkimukset" silloin ovat verrattomia. Mutta koskapa aikaisensa neroja tunnustavat.

Siiinä kuukaustjulkaisussa, jota kustannetaan sen yhtiön taholta, jonka idän noskelaiset, Moses olen niiden yhtenä johtajana, kavalsivat hallitusten osakekannomistajien käsitä varastamalla 70:ltä sosialistisostalta heidän valtakirjansa äskeisessä yhtiökokouksessa, on Moses ryhtynyt sellittämään Amerikan historiaa. Ja jos "kirjailijan" saavutukset ovat loistavia "kansantalouden" alalla, niin ovat ne vielä loistavampia historian alalla. Itsetietoisella viisaudella ja yleveilmillisellä myötätunnolla tavallista tietämättöistä kansaa kohtaan Moses silinä vain latele tahtumalla toisensa jälkeen osoita-seen, että "me" haluamme vapautta Venäjän vallankumouksen hassutuksista ja puhua Amerikasta ja Amerikan oloista sekä "marxilaisuudesta". "Historioitsijamme" kertoo loiste m.m. George Washingtonista ja hänen aikaisistaan Amerikan yhteiskunnallisista liikkeistä, hänen maan-omaistuskistaan ja Ohio-joen varsiin asuttamisesta. Tietoinen kun asioista on, niin paisee "historioitsijamme" George Washingtonin sisällissodan jälkeen tekemään matkoja Al-leghy-vuoriston yli, esittelemään vaatimuksia kuvernööreille, puhuman maantenden rakennuksista ja hommailemaan ylitä ja toista. Sel-lainen seikka, että Washington oli 66 vuotta maannut haudassa silloin kun

Jokohan meillä sittenkin lähdettiin

Lontoosta saapuu seuraava uutinen: Tunnettu tähtitieteilijä Crommelin vakuuttaa "Pans-Venä-niekie"-nimisen kiertotähdien olemassa matkalla maapalloamme kolmen ja jos tämä avaruuden "huoleton" hurjapäisen kiertolainen" saa lähteä semättä jatkaa kulkuansa, tulee se "aivan varmasti" iskemään yhä maapalloamme kanssa ensi kuussa 26 p. Jollin tuleman näkemään suuremoinmaan ja loistavimman flutuluksen kuin parhaimpanakaan "fortsulaina", vakuuttaa tohtori Crommelin.

Pans-Venickenen, sellittä Crommelin "luonteeltaan häilyväksi ja loistavasti vastustajaisluokaksi, joka rikko matkustuksen nopeuden sääntö-noin 700 maililla ja ohjaa suoraan suoraan maapalloamme kohden. Se elävä on siis kaikki puolin ja vlin ilkeä.

Tähti löydettiin sata vuotta taaperin ja "kuuluu se vitsien aikamääräisten kiertotähtien joukkoon ilmestyn näkökäsle aina niin 50 kolme neljännen vuoden kuluessa. Kun se ensiksi huomattiin, oli se 1000,000,000 mailin päässä maapal-losta pieristä, mutta Jupiterissa tapahtuneiden mullistusten takia se se kulkunut paljoa lähemmäs maapalloamme.

"Yhteentörmäys ensi kesäkuun 2 p. ei kyllä ole aivan varma — se tässä onkin luultavinta — mutta jos se vain tulee tapahtumaan silloin niemme suurimman tähden jennon" historiassa. Maapallo ei ky-lä tule kokonaisuudessaan tuhoon maan, mutta omaisuudent tuho k-lä tapahtuu ja mahdollisesti ihm-hengen hukkaakin," sellittä tohtori.

Kaikki seikat huomioon ottaen erikoisesti silmällä pitäen, että tässä omaisuudente voi joutua veranalaiseksi, me varovaisuuden vuoksi haluamme painottaa Toverin ja Toverittaren tilauksen uudistamisen välttämättömyyttä. OI, tehkää ennen kesäk. 26 päivää.

Joo. Se on yksinkertainen asia. Ja se on näin.

Tuo edelläänmainittu P. T. & T. yhtiö on American Telephone & Telegraph yhtiön alayhtiö ja siis maan mahtavien oma. Ja kun sellaiset "pyytävät", on sitä toteltava.

Mutta kansa on ruvennut sonkottaamaan vastaan. On ruvennut äänekäasti vaatimaan tämän korotuksen tukkimista, ja onpa komissioonissa sytetty puolueellisuudestakin. Sanotaan että jollei komissiooni ole ollut puoluellinen, niin on se antanut vetää itseään nenästä. Komissiooni vastaa tähän että P. T. & T. yhtiö on tuonut sille kirjansa nähtäväksi ja niistä on käynyt ilmi että yhtiön menot ovat niin suuret, että jollei puhelinmaksuja koroteta, tuottaa se suoranaista tappiota.

Mutta nyt on niin hassusti, että yhtiön menoista puolet ovat tarpeellisia, jotka kaikki — Oregonin menestisä hakattuihin puhelinjohtopyyväis-siin saakka — ovat otetut Western Electric yhtiöltä, joka on myöskin American Telephone & Telegraph yhtiön alayhtiö, ja jonka kirjoja ei ole tuotu komissiooniille nähtäväksi. Tuskinpa on vaadittukaan. Kun ot-taa huomioon että Western Electric yhtiö on tilioitteen mukaan viime vuonna tuottanut puhdistaa voittoa

ylli kahdeksan miljoonaa dollaria — kolme miljoonaa dollaria enemmän kuin edellisessä vuonna — niin tulee sellaisena käsitetyksen, että nennästä vetoa on kyllä tapahtunut. Vielä on merkkile pantava se, että suurpääoman omistamien laitosten julkaistut tilioitteen ovat hyvin "fohotuituja" — niitä on singuttu ja vaatkatu vaikka mitä tietä, jotta voit-tosumma on saatu näyttämään niin pieneltä kuin mahdollista.

Sinäin köyhän pojan miljooneeriksi tulemisessa on aina "jos" — ja niin on tässäkin.

Askettään koolla ollut Washingtonin valtion lainlaajitajunka teki paljon ihmeitä. Villeimpiä meiningeitä koko jupakassa kuitenkin oli vero- taakka, joka valtion asukasten hartelle laskehttiin. Seuraavan kahden vuoden kuluessa tullaan valtiolle — lukuunottamatta kauntien, kaupunkien, koulupriien, tehtiprien y. m. ja puhumattakaan Yhdysvaltain hallituksen veroista — kiskomaan veroja noin kuusikymmentä miljoonaa dollaria, yli 150 dollari jokaisista äänestys-jäissä olevaa naista ja miestä kohti.

Muiden verojen joukossa on ikäänkuin loistotähdenä luolaimeisakojja muistuttava henkivero, n. k. "poll tax". Viisi dollaria päästä!

Näihin saakka on työläisillä ollut kuitenkin se lohdutus, että on yksi, mistä heidän ei tarvitse maksaa, ja se on lämpöenergiaa on kyllä tavallisia aikoina ollut uikopuolella heidän vaikutusvaltansa, ja viissellä aikoina on heille sitä jaettu aivan tarpeettoman kuumana, niinkuin esimerkiksi valaikkoina, mutta pääasia on ollut että se on ollut aivan maksutonta. Nyt kuitenkin on Washingtonin työläisten pakko maksaa viisi dollaria, jos aikovat hengittää Washingtonin ilmaa.

Tämä verotusohjelma on alkanut suututtaa porvareitakin, ja on no-tettu aikamoinen elämä kuvernööri Harta ja lainlaajitajunka vastaan. Ovatpa jo alkaisia ryhtyä panemaan pois viralta kuvernööriin, vaikka vastikolmen kuukautta sitten hänet uudelleen valitsivat.

Mutta eivätkä kaikki sentään ole kuvernöörin vastaan. On hänellä puolustajia — ja onpa tuolla henkiverollakin puolus-tajia. Nämä sanovat ettei ole laisinkaan liikaa, vaikka maksakaan viisi dollaria vuodessa siitä, että saa äänestää! Joo. Ja sängen suuren e-päilyksen alaiseksi pannaan sellaisen läsnämaalisuus, joka ei haluaisi maksaa tätä veroa, vaan äänestäisi vä-ljän ilmaiseksi, kutale! Se onkin ollut aivan nurinkurista näihin saakka.

ku on saanut äänestä iikka kuin iikka ja liisa kuin liisa, välttämättä laisinkaan siitä, onko äänestäjä kyllin nöyrä maksamaan tosta etuoikeudesta. Ei "sadan prosenttiin" äänestäjän sovi panna kampoihin tämmöistä asiaa.

Tässä joitakin päiviä sitten, kun sieltä meidän Helsingistäme lähe-tettiin taaskin tavallista hurjemmin kaikenkarvaisia "uutisia" Venäjän o-loista, tapahtui että kaksi amerikkalaista työläistä työpaikallaan jut-teli niistä. Tuntuivat olevan koko-kuilla selvillä siitä, että nämä uutiset ovat valheita, tai ainakin hio-teltuja. Mutta lopuksi sanoi toinen: "Mutta miten sinä luulet heidän saavan tietoonsa niin tarkkaan kaik-ki, vaikka jokaisessa uutisussa sa-nehatoon tapahtumien olevan hämää-vä verraan peitettyjä?"

"Keksivät ja tekasevat niitä", sanoi toinen.

"Mutta onhan niissä välistä sieteeski tottakin."

"Voi olla. Mutta sanoppa sinä, mitä merkitsee sana 'Helsingfors'?"

"En minä tiedä. Sehän on suomeksi "jaloista taiteista"."

"Voit olla, mutta mitä se merkitsee?"

En tiedä."

"Se on rukous."

"Ole nyt."

"No kulle: 'Hell, sing for us!'"

Joka on suomeksi: Helvetti, laula meille!

Porvarit ja poroporvarilliset sielut — olivatpa ne sitten minkä värisiä tahansa — mielellään puhuvat taiteesta jonakin jalona, pyhänä, arkikalaisella yleisellä selostetaan pah-haimman kirjailijan koko maassa olevan miehen, jota "paremmat ihmiset" eivät ole kymmenen vuoteen pitäneet kirjailijana lainkaan! Tut-kiotöhterä, lihanpakkaslaitosten kivihilliparoonien, sanomalehtistien kirkkojen, oikeuslaitosten, armeijain ja muiden pyhien pyrkimysten ta-laitosten hävyytön solvaaja olisi ni-mä muka kirjailija, ja vielä paras, mitä meillä on. Ei! Euroopalaiset eivät ymmärrä.

Täitää olla kuitenkin niin, että taide on niin puolueellista kuin se suinkin voi olla. Sen on pakko olla sitä, muuten se ei eläisi — muuten se ei ole taiteita lainkaan.

Ja jos niin on, niin työväenluokkain mielestä ei saa olla taidekriteerimuu kuin se, mikä on sen itse-selvaluokseensa. Kaikki muu nyky-käinen taide on roskaa, ottamatta huomioon, mitä meidän tekijä meidän ajatella siitä. — L-s.

VALKOISTEN UPSEERIN TEKE MIELI VENÄJÄLLE TAKAISIN.

Wienin Rosta kertoo, että valkoisissa upseereissa on havaittavissa su-makaskäpöästä takaisin Venä-jälle. Joukoittain käy heitä Berliiniin olevan neuvostovaltioston sa-tavankitoimisessa ja pyytävät pakk-takaisin Neuvosto-Venäjälle. Kuten toiminista ilmoitetaan on tänä-takaisinpaluuhalla sellettävissä syy-että nuo upseerit ovat saaneet lu-jeita jo aikaisemmin paluumolle-tarellansa ja joiissa heille on ke-rottutu, että he ovat Neuvosto-Venäjällä hyvin. Sotavankitoimisto aut-ta upseereita matkustamaan Neuvosto-Venäjälle.

Läheltä ja Kaukaa

Oregonin yleishyödyke-komissiooni (Public service commission) myönte-askeettain Pacific Telephone & Telegraph yhtiölle oikeuden korottaa puhelinmaksuja noin kolmekymmentä prosenttia. Pari vuotta sitten korotettiin maksuja yhdeksäntoista prosenttia — yhteensä siis noin viisikymmentä prosenttia. Tämä näiden maksujen korottaminen on omiaan osottamaan "tilausmaksujen yhtäläisyys-dem" ja vaikka senkin, että köyhä-täkin pojasta voi tulla miljooneeri.

Porvarilehdistä vakuutetaan meille yhtämittaan että elinkustannukset ka-lenevat huimaavaa vauhtia — nytkin ovat laskeneet niin ja niin monta prosenttia. Jokapäiväinen kokemus meille työläisille tekee hitusen häit-tä noiden vakuutusten uskonnelle. Mutta yhden tavarain hinnan alene-misen me kyllä olemme havainneet, nimittäin palkkamme, jollei sitä ole otettu tykkäänä pois. Mutta jos nyt myönnämme että hinnat yleensä o-lavat alenemassa "huimaava vauhtia", niin tulee eteemme kysymys: Miksi sitten pitää puhelinmaksuja köhö-tää?